

ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตภาคเหนือตอนล่าง

จรเชช สายคำ¹ และวัฒนา พัดเกต²

Factors Affecting Decision-Making to Further Study at a Higher Education Level of High School Students in the Lower Northern Region of Thailand

Rotcharek Saikham¹ and Watana Padgate²

¹ สำนักงานเลขาธิการคณะ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

² ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

¹ Office of the Secretariat, Faculty of Humanities, Naresuan University

² Department of English, Faculty of Humanities, Naresuan University

* Corresponding author. E-mail: rotchareks@nu.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา และความสนใจเข้าศึกษาต่อในคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนในเขต 9 จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 1,648 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ แบบปลายเปิดและแบบปลายปิด โดยแบบปลายปิดนั้นเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต แบ่งระดับการวัดเป็น 5 ระดับ

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านระบบการสอบคัดเลือกมีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุด รองลงมาคือสภาพแวดล้อมของสถาบัน และค่าธรรมเนียมการศึกษา/แหล่งเงินทุน/ค่าใช้จ่ายต่างๆ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน 1) ปัจจัยด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจพบว่า ผู้ปกครอง มีอิทธิพลมากที่สุด 2) ปัจจัยด้านสื่อแนะแนว/แนะนำพบว่า การเข้าไปแนะแนวการศึกษาต่อในโรงเรียนของสถาบันนั้นๆ มีผลมากที่สุด 3) ปัจจัยด้านคุณภาพและภาพลักษณ์ของสถาบันพบว่า ผลการประกันคุณภาพการศึกษาหรือผลการจัดอันดับ (university ranking) ที่มีการเผยแพร่ทางสื่อต่างๆ มีผลมากที่สุด 4) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของสถาบันพบว่า ความพร้อมและความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนการสอนมีผลมากที่สุด 5) ปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ พบว่า ห้องสมุดมีผลมากที่สุด 6) ปัจจัยด้านค่าธรรมเนียมการศึกษา/แหล่งเงินทุน/ค่าใช้จ่ายต่างๆ พบว่า ทุนการศึกษาและสิทธิประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับเมื่อเข้าศึกษาต่อมีผลมากที่สุด 7) ปัจจัยด้านระบบการสอบคัดเลือกพบว่า รูปแบบการรับนักศึกษา เช่น รับจากคะแนนแอดมิสชั่น สอบตรง หรือเลือกรับเข้าศึกษาจากทั้งสองทางมีผลมากที่สุด

ผลการศึกษาเกี่ยวกับความสนใจเข้าศึกษาต่อในคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 37.70 มีความสนใจ ร้อยละ 34.27 ไม่สนใจ และร้อยละ 28.03 ยังไม่แน่ใจ จากกลุ่มตัวอย่างที่สนใจส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนเขตจังหวัดกำแพงเพชรมากที่สุด รองลงมาคือจังหวัดอุตรดิตถ์ และจังหวัดพิจิตร ตามลำดับ ผลการศึกษาเกี่ยวกับสาขาวิชาที่สนใจเลือกเข้าศึกษามากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง และอันดับสองพบว่า สาขาวิชาที่กลุ่มตัวอย่างสนใจเลือกเข้าศึกษามากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 จำนวน 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาภาษาไทย และสาขาวิชาภาษาจีน อีกทั้งสาขาวิชาที่กลุ่มตัวอย่างสนใจเลือกเข้าศึกษาเป็นอันดับที่ 2 จำนวน 3 สาขาวิชาแรก ได้แก่ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาภาษาไทย และสาขาวิชาภาษาจีน เช่นกัน

คำสำคัญ : ปัจจัย ตัดสินใจ ศึกษาต่อ ระดับอุดมศึกษา

Abstract

The purpose of this research is to study the factors affecting decision-making to further study at a higher education level and the interest in studying in Faculty of Humanities, Naresuan University of high school students in the lower northern region of Thailand. The population is the students who were studying at Mattayom 6 at schools in 9 provinces in the lower northern region. The sample size was 1,648, while the number of the respondents was 2,347. The research tool is a questionnaire which is divided into two parts: an open-ended part and a close-ended part. The Likert rating scale was used for the second part.

The results of the study were divided into two aspects. The first aspect showed that the factors affecting decision making to further study at the higher education level were various. The examination system was the most important factor for students to consider. The second factor was the institution's environment and the third factor was tuition fee. For the sub-factors in each factor, it was found that parents, guidance from high school teachers, quality assurance or the results of university ranking, teaching aids, library, scholarships, and admission system were the factors influencing the decision making of the students. In addition, the second aspect focused on the students' interest in studying in Faculty of Humanities, Naresuan University. The results revealed that 37.70 percent of the participants were interested in studying at Faculty of Humanities, and most of the participants chose the English major and the Thai major as their first and second choice, respectively.

Keywords: Factors, Decisions, Further Study, Higher Education Level

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) น้อมนำหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง และหนึ่งในหลักการสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 คือ ยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคอนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบ ต่อสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม พัฒนาคอนทุกช่วงวัยและเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ รวมถึง การสร้างคนให้ใช้ประโยชน์และอยู่กับสิ่งแวดล้อมอย่างเกื้อกูล อนุรักษ์ ฟื้นฟู ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม โดยการเตรียมความพร้อมด้านกำลังคนและการเสริมสร้างศักยภาพของประชากรในทุกช่วงวัย มุ่งเน้นการพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทุนมนุษย์ที่มีศักยภาพสูง มุ่งการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความ เป็นเลิศในทุกระดับและยกระดับการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559) ประกอบกับในปัจจุบันมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นจำนวนมาก โดยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาถึง 156 แห่ง แบ่งออกเป็น มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ 23 แห่ง สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 12 แห่ง รวมวิทยาลัยชุมชน ราชภัฏ 38 แห่ง ราชวมงคล 9 แห่ง และเอกชน 74 แห่ง (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2560) และใน สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งก็มีจุดเน้นจุดเด่นที่แตกต่างกันออกไปต่างต้องแข่งขันเพื่อที่จะให้นักเรียนเลือกเข้ามาศึกษา ต่อในสถาบันของตนทั้งการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัย จัดสรรสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่ตอบสนองแก่ ผู้เรียนให้มากที่สุด ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนในระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งการวิจัยนี้จะสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารในการปรับปรุงหลักสูตร การ จัดการเรียนการสอน การประชาสัมพันธ์และการเตรียมการด้านต่าง ๆ ของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร และ เป็นข้อมูลนำเสนอมหาวิทยาลัยได้ทราบถึงปัจจัยในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลายในเขตภาคเหนือตอนล่าง เพื่อที่จะได้กำหนดแผนงาน นโยบายในการปรับปรุง พัฒนาการจัดการศึกษาของ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมากที่สุด วัตถุประสงค์ของการวิจัยใน

ครั้งนี้คือ เพื่อศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาและความสนใจเข้าศึกษาต่อในคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตภาคเหนือตอนล่าง

วัตถุประสงค์และวิธีการ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนในเขต 9 จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ได้แก่ จังหวัดสุโขทัย ตาก พิษณุโลก อุตรดิตถ์ กำแพงเพชร พิจิตร เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ และอุทัยธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนในเขต 9 จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง และได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาร์โยยามาเน ที่ขอบเขตความคลาดเคลื่อน 0.03 การเทียบขนาดกลุ่มตัวอย่างสัดส่วนตามตารางของทาร์โยยามาเน (อ้างถึงในสมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553) จากกลุ่มประชากรทั้งหมด 31,293 คน (กลุ่มสารสนเทศ สนผ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559) จะมีขนาดกลุ่มตัวอย่างอยู่ที่จำนวน 1,648 คน คิดเป็นร้อยละ 5.27 ของจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งหมดในโรงเรียนเขต 9 จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง และนำจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวมากระจายตามแต่ละโรงเรียน 264 แห่ง ในเขต 9 จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ตามตารางดังนี้

จังหวัด	จำนวนโรงเรียน (แห่ง)	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. ตาก	20	2,499	132
2. สุโขทัย	27	3,331	176
3. อุตรดิตถ์	19	2,472	130
4. พิษณุโลก	39	4,485	236
5. เพชรบูรณ์	39	4,772	251
6. กำแพงเพชร	32	4,136	218
7. พิจิตร	30	2,790	147
8. นครสวรรค์	37	4,987	262
9. อุทัยธานี	21	1,821	96
รวม	264	31,293	1,648

(ข้อมูลจำนวนนักเรียนในสังกัด 9 จังหวัดภาคเหนือตอนล่างได้จากการสืบค้นจากระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา ของกลุ่มสารสนเทศ สนผ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

การวิจัยครั้งนี้ใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบ การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2559) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย 9 จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง (สุโขทัย ตาก พิษณุโลก อุตรดิตถ์ กำแพงเพชร พิจิตร เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ และอุทัยธานี) ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 31,293 คน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 1,648 คน คิดเป็นร้อยละ 5.27 และดำเนินการจำแนกกลุ่มตัวอย่าง 1,648 คน (ร้อยละ 5.27 ของแต่ละโรงเรียนในทุก 9 จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 264 แห่ง) เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่อยู่ในเขต 9 จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 262 แห่ง จากทั้งหมดที่มีในฐานข้อมูล 264 แห่ง เนื่องจากมี 2 โรงเรียนที่ไม่มีนักเรียนในระดับชั้นนี้แล้ว แจกแบบสอบถามไปทั้งหมด 3,000 ฉบับ และได้รับกลับคืนมาจำนวน 2,347 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 78.23 ของแบบสอบถามที่แจกทั้งหมด และดำเนินการวิเคราะห์แบบสำรวจที่รวบรวมได้ โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ แยกวิเคราะห์ศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage) และศึกษาความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ทั้งแบบปลายเปิดและปลายปิด แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 สอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม และส่วนที่ 2 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา และส่วนที่ 3 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยนเรศวร

โดยในส่วนที่ 2 จะเป็นการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา จำนวน 27 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert Scale) (อ้างถึงในสมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553) แบ่งระดับในการวัดออกเป็น 5 ระดับ โดยมีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ระดับคะแนน	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
5	4.50 – 5.00	มีผลต่อการตัดสินใจของท่านมากที่สุด
4	3.50 – 4.49	มีผลต่อการตัดสินใจของท่านมาก
3	2.50 – 3.49	มีผลต่อการตัดสินใจของท่านปานกลาง
2	1.50 – 2.49	มีผลต่อการตัดสินใจของท่านน้อย
1	1.00 – 1.49	มีผลต่อการตัดสินใจของท่านน้อยที่สุด

ผลการศึกษา

ข้อมูลพื้นฐาน

จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 2,347 คน เป็นเพศชายร้อยละ 27.6 และเพศหญิง ร้อยละ 72.3 ไม่ตอบ ร้อยละ 0.1 ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรมากที่สุด ร้อยละ 42.4 รองลงมาคือ ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย ร้อยละ 18.4 และพนักงานบริษัท/ลูกจ้าง ร้อยละ 15.2 ตามลำดับ รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท ร้อยละ 40.0 รองลงมาคือ ต่ำกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 32.6 และ 20,001 – 30,000 บาท ร้อยละ 12.1 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในแผนการเรียนวิทย์-คณิต ร้อยละ 69.2 รองลงมาคือ ศิลป์-ภาษา ร้อยละ 21.3 และศิลป์-คำนวณ ร้อยละ 5.8 ตามลำดับ และมีความประสงค์จะศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 93.8 รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ ร้อยละ 5.0 และไม่ศึกษาต่อ ร้อยละ 1.2 ตามลำดับ

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

ผลการวิจัยนี้ได้มาจากข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามส่วนที่ 2 เป็นการสอบถามกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกสถาบันอุดมศึกษาที่ต้องการจะศึกษาต่อ แบ่งออกเป็น 7 ปัจจัยใหญ่ ประกอบด้วย 1) ด้านภูมิหลังและความสามารถส่วนบุคคล 2) ด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ 3) ด้านสื่อแนะแนว/แนะนำ 4) ด้านคุณภาพและภาพลักษณ์ของสถาบัน 5) ด้านสภาพแวดล้อมของสถาบัน 6) ค่าธรรมเนียมการศึกษา/แหล่งเงินทุน/ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ และ 7) ระบบการสอบคัดเลือก โดยมีผลการศึกษาในแต่ละปัจจัยดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อ

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน (S.D.)	ระดับ
1. ด้านภูมิหลังและความสามารถส่วนบุคคล	3.55	0.749	มาก
2. ด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ	3.30	0.671	ปานกลาง
3. ด้านสื่อแนะแนว/แนะนำ	3.70	0.735	มาก
4. ด้านคุณภาพและภาพลักษณ์ของสถาบัน	3.67	0.639	มาก
5. ด้านสภาพแวดล้อมของสถาบัน	3.77	0.591	มาก
6. ค่าธรรมเนียมการศึกษา/แหล่งเงินทุน/ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ	3.72	0.717	มาก
7. ระบบการสอบคัดเลือก	3.95	0.705	มาก

จากตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า ปัจจัยด้านระบบการสอบคัดเลือกมีผลต่อการเลือกศึกษาต่อมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.95 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านสภาพแวดล้อมของสถาบัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.77 อยู่ในระดับมาก และด้านค่าธรรมเนียมการศึกษา/แหล่งเงินทุน/ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.72 ระดับมาก ตามลำดับ และปัจจัยด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนั้นมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดอยู่ที่ 3.30 อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านภูมิหลังและความสามารถส่วนบุคคล

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน (S.D.)	ระดับ
1. ด้านภูมิหลังและความสามารถส่วนบุคคล			
1.1 ความสามารถด้านวิชาการและผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	3.55	0.749	มาก

จากตารางที่ 2 ปัจจัยด้านภูมิหลังและความสามารถส่วนบุคคลนี้ ผู้วิจัยกำหนดปัจจัยย่อยไว้เพียง 1 ปัจจัย ดังนั้นผลวิจัยที่ได้จึงมีค่าเดียว คือ ด้านความสามารถด้านวิชาการและผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ค่าเฉลี่ย 3.55 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน (S.D.)	ระดับ
1. รุ่นพี่/คนรู้จักเรียนอยู่ในสถาบันนั้น ๆ เป็นผู้แนะนำ	3.31	0.936	ปานกลาง
2. เพื่อน	3.29	0.928	ปานกลาง
3. อาจารย์แนะแนวหรืออาจารย์ที่สอนในโรงเรียน	3.71	0.928	มาก
4. ผู้ปกครอง	3.74	0.965	มาก
5.ญาติพี่น้อง	3.14	1.054	ปานกลาง
6. มีบุคคลที่ท่านประทับใจ บุคคลที่มีชื่อเสียงเป็นศิษย์เก่าหรือศิษย์ปัจจุบันในสถาบันนั้น ๆ	3.27	1.053	ปานกลาง
7. การบังคับของผู้ปกครองหรือผู้ปกครองประสงค์จะให้ศึกษาต่อในสถาบันนั้น ๆ	2.63	1.197	ปานกลาง

ปัจจัยด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนั้นพบว่า ผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.74 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ อาจารย์แนะแนวหรืออาจารย์ที่สอนในโรงเรียน ค่าเฉลี่ย 3.71 ระดับมาก และรุ่นพี่/คนรู้จักเรียนอยู่ในสถาบันนั้น ๆ เป็นผู้แนะนำ ค่าเฉลี่ย 3.31 ระดับปานกลาง ตามลำดับ แต่สำหรับการบังคับของผู้ปกครองหรือผู้ปกครองประสงค์ที่จะให้ศึกษาต่อในสถาบันนั้น ๆ นั้นมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 2.63 อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านสื่อแนะแนว/แนะนำ

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน (S.D.)	ระดับ
1. การแนะนำจากสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ไปปลิว แผ่นพับ อินเทอร์เน็ต คู่มือการศึกษาต่อ เป็นต้น	3.68	0.883	มาก
2. มีข้อมูลจากการเข้าไปแนะนำการศึกษาต่อของสถาบันนั้น ๆ	3.71	0.843	มาก

ปัจจัยด้านสื่อแนะแนว/แนะนำนั้น พบว่า การเข้าไปแนะแนวการศึกษาต่อของแต่ละสถาบันนั้นมีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.71 ระดับมาก รองลงมาคือ การแนะนำจากสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ไปปลิวิ แผ่นพับ อินเทอร์เน็ต คู่มือการศึกษา เป็นต้น ค่าเฉลี่ย 3.68 ระดับมาก

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านคุณภาพและภาพลักษณ์ของสถาบัน

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน (S.D.)	ระดับ
1. อายุ/ความเก่าแก่ของสถาบัน	3.45	0.900	ปานกลาง
2. ชื่อเสียงหรือการเป็นที่ยอมรับในสังคมของสถาบัน	3.81	0.832	มาก
3. ชื่อเสียง/คุณภาพของอาจารย์ผู้สอนในสถาบันนั้นๆ	3.79	0.816	มาก
4. ศิษย์เก่าของสถาบันนั้นๆ เป็นผู้ที่มีชื่อเสียงหรือมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ	3.61	0.857	มาก
5. ชื่อเสียงของนักศึกษาปัจจุบัน	3.53	0.855	มาก
6. ผลการประกันคุณภาพการศึกษา หรือผลการจัดอันดับ (university ranking) ที่มีการเผยแพร่ทางสื่อต่างๆ	3.85	0.826	มาก

ปัจจัยด้านคุณภาพและภาพลักษณ์ของสถาบันพบว่า ปัจจัยด้านผลการประกันคุณภาพการศึกษาหรือผลการจัดอันดับ (university ranking) ที่มีการเผยแพร่ทางสื่อต่างๆ มีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.85 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านชื่อเสียงหรือการเป็นที่ยอมรับในสังคมของสถาบันนั้นๆ ค่าเฉลี่ย 3.81 ระดับมาก และด้านชื่อเสียง/คุณภาพของอาจารย์ผู้สอน ค่าเฉลี่ย 3.79 ระดับมาก ตามลำดับ แต่ปัจจัยอายุ/ความเก่าแก่ของสถาบันนั้นน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.45 ระดับปานกลาง

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของสถาบัน

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน (S.D.)	ระดับ
1. ขนาดพื้นที่ ใหญ่โต และความทันสมัยของอาคารเรียน	3.69	0.814	มาก
2. ความสวยงาม และความร่มรื่นภายในสถาบัน	3.83	0.788	มาก
3. ความพร้อมและความทันสมัยของอุปกรณ์สำหรับการเรียนการสอน	3.94	0.790	มาก
4. ที่ตั้งของสถาบัน (อยู่ใกล้บ้าน กลับบ้านได้สะดวกในวันหยุด หรือช่วงปิดเทอม)	3.59	1.029	มาก
5. สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น สนามกีฬา สถานที่ออกกำลังกาย หอพัก WIFI ห้องสมุด โรงอาหาร ห้องคอมพิวเตอร์ สถานพยาบาล เป็นต้น	3.80	0.701	มาก

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของสถาบันพบว่า ปัจจัยด้านความพร้อมและความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนการสอนนั้นมีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.94 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านความสวยงามและความร่มรื่นภายในสถาบัน ค่าเฉลี่ย 3.83 ระดับมาก และ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ค่าเฉลี่ย 3.80 ระดับมาก ตามลำดับ แต่ปัจจัยด้านที่ตั้งของสถาบันนั้น มีผลต่อการตัดสินใจน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.59 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยของด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน (S.D.)	ระดับ
1. สนามกีฬา	3.69	0.859	มาก
2. สถานที่ออกกำลังกาย	3.67	0.881	มาก
3. หอพัก	3.76	1.014	มาก

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน (S.D.)	ระดับ
4. WIFI (จุดบริการสัญญาณอินเทอร์เน็ต)	3.78	0.969	มาก
5. ห้องสมุด	3.91	0.822	มาก
6. โรงอาหาร	3.88	0.843	มาก
7. ห้องคอมพิวเตอร์	3.87	0.816	มาก
8. สถานพยาบาล	3.84	0.853	มาก

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เนื่องจากมีรายละเอียดหลายปัจจัย ผู้วิจัยจึงได้แบ่งข้อคำถามเป็น 8 ประเด็นย่อย ประกอบด้วย สนามกีฬา สถานที่ออกกำลังกาย หอพัก WIFI ห้องสมุด โรงอาหาร ห้องคอมพิวเตอร์ และสถานพยาบาล เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลความต้องการของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด ผลการศึกษาพบว่า ห้องสมุด มีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.91 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ โรงอาหาร ค่าเฉลี่ย 3.88 ระดับมาก และห้องคอมพิวเตอร์ ค่าเฉลี่ย 3.87 ระดับมาก ตามลำดับ สำหรับสถานที่ออกกำลังกายนั้นน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.67 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านค่าธรรมเนียมการศึกษา/แหล่งเงินทุน/ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน (S.D.)	ระดับ
1. ค่าธรรมเนียมในการศึกษาของสถาบันนั้น ๆ	3.68	0.853	มาก
2. ค่าใช้จ่ายในการครองชีพของจังหวัดที่สถาบันแห่งนั้นตั้งอยู่	3.68	0.822	มาก
3. ทุนการศึกษาและสิทธิประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับเมื่อเข้าศึกษาต่อในสถาบันนั้น ๆ	3.79	0.869	มาก

ปัจจัยด้านค่าธรรมเนียมการศึกษา/แหล่งเงินทุน/ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ พบว่า ปัจจัยด้านทุนการศึกษาและสิทธิประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับเมื่อเข้าศึกษาต่อในสถาบันนั้น ๆ มีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.79 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านค่าธรรมเนียมในการศึกษา และด้านค่าใช้จ่ายในการครองชีพของจังหวัดที่สถาบันแห่งนั้นตั้งอยู่ เท่ากัน ค่าเฉลี่ย 3.68 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านระบบการสอบคัดเลือก

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน (S.D.)	ระดับ
1. รูปแบบการรับนักศึกษา เช่น รับจากคะแนนแอดมิสชัน สอบตรง หรือเลือกรับเข้าศึกษาจากทั้งสองทาง	3.99	0.801	มาก
2. วิชาที่ใช้สอบ เช่น ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ฟิสิกส์ หรือวิชาความถนัด	3.89	0.843	มาก
3. อัตราการแข่งขันในการสอบเข้าคณะในสถาบันนั้น ๆ	3.97	0.844	มาก

ปัจจัยด้านระบบการสอบคัดเลือกพบว่า ปัจจัยด้านรูปแบบการรับนักศึกษา เช่น รับจากคะแนนแอดมิสชัน สอบตรง หรือเลือกรับเข้าศึกษาจากทั้งสองทางมีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.99 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ อัตราการแข่งขันในการสอบ ค่าเฉลี่ย 3.97 ระดับมาก และวิชาที่ใช้สอบ ค่าเฉลี่ย 3.89 ระดับมาก ตามลำดับ

ผลการศึกษาเกี่ยวกับความสนใจเข้าศึกษาต่อในคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

นอกจากได้มีการสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อแล้ว ยังได้สอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความสนใจเข้าศึกษาต่อในคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งมาจากแบบสอบถามส่วนที่ 3 ซึ่งเป็นข้อคำถามเป็นแบบปลายเปิด ผลการวิจัยแสดงได้ดังนี้

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความสนใจเข้าศึกษาต่อในคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ความสนใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สนใจ	815	35.1
ไม่สนใจ	741	32.0
ยังไม่แน่ใจ	606	26.1
ไม่ตอบ	157	6.8
รวม	2,319	100

กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 35.10 สนใจที่จะเข้าศึกษาต่อในคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 32.0 ไม่สนใจที่จะเข้าศึกษาต่อในคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร และกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 26.1 ยังไม่แน่ใจว่าจะเข้าศึกษาต่อในคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรหรือไม่ หลังจากนั้นได้สอบถามความประสงค์ของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสนใจเข้าศึกษาต่อในคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรและกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่แน่ใจว่าจะเข้าศึกษาต่อในคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรหรือไม่ จำนวน 1,421 คน เกี่ยวกับสาขาวิชาในคณะมนุษยศาสตร์ จำนวน 10 สาขาวิชา ประกอบด้วย ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ภาษาจีน พม่าศึกษา นาฏศิลป์ไทย ดุริยางคศาสตร์ตะวันตก และดุริยางคศาสตร์ไทย ที่ประสงค์จะเลือกเข้าศึกษาต่อเป็นอันดับ 1 และ 2 พบว่า สาขาวิชาที่เลือกเป็นอันดับ 1 มากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ภาษาอังกฤษ ร้อยละ 36.8 รองลงมาคือ ภาษาไทย ร้อยละ 31.8 และภาษาจีน ร้อยละ 7.2 ตามลำดับ สาขาวิชาที่เลือกเป็นอันดับ 2 มากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ภาษาอังกฤษ ร้อยละ 25.4 รองลงมาคือ ภาษาไทย ร้อยละ 14.4 และภาษาจีน ร้อยละ 12.0 น่าสังเกตว่า สาขาวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกเป็นอันดับ 2 มากที่สุด 3 อันดับแรก สอดคล้องกับสาขาวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกเป็นอันดับ 1 มากที่สุด

จากการพิจารณารายจังหวัดพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ในจังหวัดกำแพงเพชรมีความสนใจเข้าศึกษาต่อในคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรมากที่สุด ร้อยละ 43.0 รองลงมาคือจังหวัดอุดรธานี ร้อยละ 37.7 และจังหวัดพิจิตร ร้อยละ 37.2 ตามลำดับ และจังหวัดตากน้อยที่สุด ร้อยละ 32.1 กลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่แน่ใจว่าจะเข้าศึกษาต่อคณะมนุษยศาสตร์หรือไม่ ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในจังหวัดกำแพงเพชรมากที่สุดเช่นกัน ร้อยละ 29.0 รองลงมาคือจังหวัดเพชรบูรณ์ ร้อยละ 28.1 และจังหวัดตาก ร้อยละ 28.0 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างที่ไม่สนใจเข้าศึกษาต่อคณะมนุษยศาสตร์ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในจังหวัดพิจิตรมากที่สุด ร้อยละ 38.9 รองลงมาคือจังหวัดสุโขทัย ร้อยละ 35.0 และจังหวัดอุดรธานี ร้อยละ 34.6 ตามลำดับ

วิจารณ์ สรุปผล และอภิปรายผลการศึกษา

1. จากวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ระดับอุดมศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตภาคเหนือตอนล่าง และผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตภาคเหนือตอนล่างมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านระบบการสอบคัดเลือก รองลงมาคือ ด้านสภาพแวดล้อม และด้านค่าธรรมเนียมการศึกษา/แหล่งเงินทุน/ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนมีความกังวลถึงความยากง่ายในการรับนิสิตเข้าศึกษาของแต่ละสถาบัน จึงมีความคิดว่าหากมีทางเลือกในการรับนักศึกษาหลายทางน่าจะมีโอกาสเข้าศึกษาต่อได้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ วรรณกาญจน์ กันธอินทร์ (2553) ที่กล่าวว่า เหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างสนใจเลือกมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพราะปัจจัยที่สำคัญได้แก่ มีภูมิลำเนาอยู่ใกล้สถาบันการศึกษา และมีโควตาและโครงการจำนวนมากให้เลือก และสอดคล้องกับ ธนภุต ยืนยงเดชา (2554) ที่กล่าวว่า มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีโควตาและโครงการจำนวนมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ต้องการเพิ่มโอกาสในการเข้าศึกษาต่อ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของสถาบันซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ เป็นอันดับ 2 พบว่า ปัจจัยด้านความพร้อมและความทันสมัยของอุปกรณ์

การเรียนการสอนนั้นมีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนมีความหวังว่า การเข้ามาศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่มีความพร้อมด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน จะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถเรียนได้อย่างประสบผลสำเร็จ นอกจากนั้น ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ พบว่า ห้องสมุด มีผลมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักเรียนมีความหวังว่า การค้นคว้าเพิ่มเติมนอกห้องเรียน โดยการเข้าห้องสมุด ซึ่งจะมีเอกสาร ตำรา หนังสือประกอบการเรียนอย่างเพียงพอที่จะทำให้ผลการเรียนที่ดีขึ้น มากกว่าสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ เช่น สถานที่ออกกำลังกาย สถานพยาบาล เป็นต้น ปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่ามีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุดเป็นอันดับที่ 3 คือ ด้านค่าธรรมเนียมการศึกษา/แหล่งเงินทุน/ค่าใช้จ่ายต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจัยย่อย ยังพบว่า เรื่องของทุนการศึกษาและสิทธิประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับเมื่อเข้าศึกษาต่อ นั้น เป็นปัจจัยย่อยที่มีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย โดยอยู่ในช่วง 10,001-20,000 บาท และประกอบอาชีพเกษตรกรส่วนใหญ่ และมีความคาดหวังที่จะได้รับทุนการศึกษา รวมถึงสิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่จะอำนวยความสะดวกช่วยเหลือให้สามารถศึกษาต่อจนจบการศึกษาได้ ดังทฤษฎีความคาดหวังของวรูม (Victor H.Vroom, 1964) ที่กล่าวถึงแรงจูงใจว่าเป็นสิ่งที่กำหนดทิศทางในการกระทำเพื่อให้ได้มาตามสิ่งที่หวังไว้

2. จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 คือ เพื่อศึกษาความสนใจในการเข้าศึกษาต่อในคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตภาคเหนือตอนล่าง ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 37.70 สนใจที่จะเข้าศึกษาต่อในคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า มีภูมิสำเนาอยู่ใกล้สถาบันการศึกษา และมีโควตาและโครงการจำนวนมากให้เลือก ซึ่งเป็นการ เพิ่มโอกาสในการเข้าศึกษาต่อ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรรณกาญจน์ กันธอินทร์ (2553) และสอดคล้องกับ ธนกฤต ยืนยงเดชา (2554) ที่กล่าวว่า จบจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่แล้วจะมีโอกาสในการประกอบอาชีพสูงกว่าสถาบันอื่น และมีโควตาและโครงการจำนวนมาก นอกจากนั้น ผลการศึกษาสาขาวิชาที่ประสงค์จะเลือกศึกษาต่อเป็นอันดับที่หนึ่งและอันดับที่สองพบว่า 3 สาขาวิชาแรก คือ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย และภาษาจีน ตามลำดับ หากพิจารณาความถี่พบว่า สาขาวิชาที่ถูกเลือกเป็นอันดับ 1 และ 2 คือ ภาษาอังกฤษ และภาษาไทย ได้รับความนิยมนอกจากกลุ่มตัวอย่างเป็นอย่างมากมีจำนวนกว่า 400 คน ซึ่งอันดับที่ 3 ถัดมามีจำนวนไม่ถึง 100 คน และสาขาวิชาที่เลือกเป็นอันดับ 2 จำนวน 3 สาขาวิชาแรก คือ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย และภาษาจีน ตามลำดับเช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า ภาษาเป็นสิ่งที่จำเป็นและเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพในอนาคต ประกอบกับเหตุผลที่ได้รับส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับความชอบเรียนด้านภาษาต่างประเทศ และเป็นประโยชน์ต่องานในอนาคต หางานทำได้ง่าย ดังทฤษฎีความคาดหวังของวรูม (Victor H.Vroom, 1964) ที่กล่าวถึงแรงจูงใจว่าเป็นสิ่งที่กำหนดทิศทางในการกระทำเพื่อให้ได้มาตามสิ่งที่หวังไว้

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

1) คณะและมหาวิทยาลัยควรดำเนินการเข้าไปให้ข้อมูลการศึกษาต่อแก่นักเรียนยังโรงเรียนต่างๆ ในเชิงรุก หรืออาจมีการเชิญให้รุ่นพี่ที่กำลังศึกษาต่อในสาขาวิชาต่างๆ ที่เด่นด้านกิจกรรม เต้นด้านการเรียน ร่วมไปแนะแนวให้ข้อมูลเพื่อดึงดูดความสนใจให้มากยิ่งขึ้น และนอกจากนั้น ควรมุ่งเน้นให้ข้อมูลไปที่ผู้ปกครองและอาจารย์แนะแนวหรืออาจารย์ที่สอนในโรงเรียนของนักเรียนเป็นพิเศษ เนื่องจากจากผลการศึกษาพบว่า บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมากที่สุดคือ ผู้ปกครอง และอาจารย์ในโรงเรียน

2) คณะและมหาวิทยาลัยควรมุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับทุนการศึกษาและสิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่จะได้รับเมื่อเข้าเป็นนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร อาทิ ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา ทุนอาหารกลางวัน ทุนแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ เป็นต้น

3) กลุ่มตัวอย่างที่สนใจเข้าศึกษาต่อในคณะมนุษยศาสตร์เป็นนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในจังหวัดกำแพงเพชรมากที่สุด รองลงมาคือ อุดรดิตถ์ พิจิตร พิษณุโลก สุโขทัย นครสวรรค์และเพชรบูรณ์เท่ากัน อุทัยธานี และตาก ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าที่สนใจน้อยที่สุดคือ จังหวัดอุทัยธานีและตาก ซึ่งอาจจะมาจากระยะที่ห่างไกลของจังหวัดนั้นๆ และมหาวิทยาลัย ดังนั้น คณะและมหาวิทยาลัยอาจจะเลือกลำดับความสำคัญในการเข้าไปแนะแนวการศึกษาต่อ โดยอาจพิจารณามุ่งไปที่

จังหวัดที่ให้ความสนใจน้อยที่สุด เพื่อเร่งดึงความสนใจให้นักเรียนกลุ่มเหล่านั้นเปลี่ยนความประสงค์ และสนใจเข้าศึกษาต่อมากยิ่งขึ้น หากจะพิจารณาเพิ่มเติมในกลุ่มที่ยังไม่แน่ใจว่าจะเลือกศึกษาต่อในคณะมนุษยศาสตร์หรือไม่ นั้น พบว่า มาจากจังหวัดกำแพงเพชรมากที่สุดเช่นกัน รองลงมาคือ ตาก เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ สุโขทัย พิษณุโลก และอุตรดิตถ์ ตามลำดับ ซึ่งคณะหรือมหาวิทยาลัยควรเร่งเข้าไปให้ข้อมูล แนะนำการศึกษาต่อ ดึงความสนใจให้นักเรียนกลุ่มนี้สนใจ และตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในคณะมนุษยศาสตร์ต่อไป

4) คณะและมหาวิทยาลัยควรมุ่งประชาสัมพันธ์ เผยแพร่การจัดอันดับมหาวิทยาลัยตามเกณฑ์ต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยนเรศวร เผยแพร่ในช่องทางต่าง ๆ ซึ่งปัจจุบันมีเว็บไซต์หรือหน่วยงานที่เผยแพร่ข้อมูลการจัดอันดับมหาวิทยาลัยหลายหน่วยงาน ซึ่งได้รับการตอบรับและเป็นที่ยอมรับของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นอย่างมาก คณะหรือมหาวิทยาลัยอาจสมัครขอรับการจัดอันดับมหาวิทยาลัยตามเกณฑ์ต่าง ๆ ทั้งระดับชาติ หรือนานาชาติ และเน้นการประชาสัมพันธ์ตามช่องทางดังกล่าว

5) คณะและมหาวิทยาลัยควรมุ่งจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดหาและซ่อมบำรุงอุปกรณ์สำหรับการเรียนการสอน ปรับปรุงสถานที่ห้องสมุดให้มีความทันสมัย และมุ่งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ถึงประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้ และนำมาเป็นข้อมูลในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่มหาวิทยาลัย

6) คณะและมหาวิทยาลัยอาจเพิ่มข้อมูลเกี่ยวกับการได้งานทำ อาชีพต่าง ๆ ที่เมื่อจบการศึกษาไปแล้ว สามารถประกอบอาชีพได้บ้าง ตลอดจนอาชีพที่น่าสนใจในปัจจุบันของศิษย์เก่า เพื่อการประชาสัมพันธ์เผยแพร่มหาวิทยาลัย นอกจากนั้นในแต่ละสาขาวิชาของคณะมนุษยศาสตร์ที่ยังมีผู้สนใจไม่มากนักอาจมีสาเหตุมาจากคิดว่าเป็นภาษาที่ยากต่อการเรียน การศึกษา ดังนั้นอาจต้องเร่งประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ เพื่อดึงดูดความสนใจให้เลือกเข้าศึกษาต่อมากยิ่งขึ้น หรืออาจดำเนินการวิจัยเพิ่มเติมเป็นรายสาขาวิชา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) การสอบถามถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในการวิจัยครั้งต่อไป อาจออกแบบแบบสอบถามให้ผู้ตอบแบบสอบถามใส่ตัวเลขลำดับความสำคัญของแต่ละปัจจัย เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่ชัดเจนกว่านี้ เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้ค่าเฉลี่ย และผลการวิเคราะห์ที่ได้ในแต่ละปัจจัยมีผลใกล้เคียงกันมาก ทำให้ยากต่อการคัดเลือกหรือการพิจารณาปัจจัยที่นักเรียนมีความต้องการ มาปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อให้ตรงต่อความต้องการเป็นพิเศษ

2) ในการเลือกโรงเรียนสำหรับส่งแบบสอบถาม ควรพิจารณาถึงสัดส่วนของแผนการเรียนของกลุ่มตัวอย่างให้สอดคล้องกับหน่วยงานที่ประสงค์จะใช้ข้อมูลวิจัย

3) สำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป อาจศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจหรือปัจจัยที่ต้องการในการศึกษาต่อในแยกแต่ละสาขาวิชา เพื่อให้ทราบถึงความต้องการศึกษาต่อเฉพาะสาขาวิชา และเพื่อให้ได้ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจบริหารจัดการแต่ละหลักสูตรโดยเฉพาะอีกด้วย

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา พัดเกิด คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ ที่เป็นที่ปรึกษา ขอขอบพระคุณ ดร.คัมภีร์ นูนคาน ที่ให้ความอนุเคราะห์แนะนำด้านภาษาอังกฤษของบทความวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

ธนภุต ยืนยงเดชา. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อระดับอุดมศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นอันดับหนึ่งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ประเด็นสำคัญทางการบริหาร : ทฤษฎีความคาดหวังของวูม (Vroom Expectancy Theory) [ออนไลน์].

(ม.ป.ป.). แหล่งที่มา mbaru1.blogspot.com/2011/07/vroom-expectancy-theory.html

[30 มิถุนายน 2559]

วรรณกาญจน์ กันธอินทร์. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกคณะเพื่อศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ กรณีศึกษา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่. คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สมบัติ ท้ายเรือคำ. ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ = Research Methodology for Social Sciences and Humanities. พิมพ์ครั้งที่ 4, มหาสารคาม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553. 308 หน้า.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2013). ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2559 จาก <https://data.bopp-obec.info/emis/index.php>

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2560). สถาบันอุดมศึกษาในสังกัด. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2560 จาก www.mua.go.th/muaold/

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี. (2560) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564). สืบค้นเมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2560 จาก www.nesdb.go.th/download/plan12/แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ12.pdf.